

L'ESMOLET

LA POTÈNCIA DEL ROCK

Xavier Rull (Falset)

En els darrers anys, diversos conjunts de totes les comarques s'han aixecat per cantar la música del jovent —el que en diem «rock»— i, precisament, ho han fet en català.

Els components de **Sangtraït** asseguren que, després de demostrar que es podia ensenyar matemàtiques en català, també s'hi pot cantar «rock». **Sopa de Cabra** foren dels primers a compaginar les guitarres elèctriques amb la nostra llengua. **Els Pets** són força explícits: «No n'hi ha prou de ser català». **Sau**, també: «Vull quatre barres». **Gra Fort** diuen «Naltres som d'aquí». I, com ells, **080**, **Tancat per defunció**, **10000 al mes**, **Ja t'ho diré**, **Canya verda**, **Mi-te'ls**, **Pixamandúrries**, **Bars**, **Nats**, **Detrectors**, **Lax'n'busto**, **Kistch...** fins i tot a Ses Illes sorgeixen grups com **Ocultos** o **U-tòpics**. Tots aquests conjunts han fet vibrar el jovent en concerts estiuençs moguts, calents, efervescents, bulliciosos de canalla que no para de saltar i ballar.

Però no tot són flors i violes. Les cançons en català de **Sopa de cabra** són farcides de faltes, no ja ortogràfiques, sinó de tot tipus (diuen «*estic» una mica boig, per «sóc»; el vent «*està bufant» fort, per «bufa»). I això no és res comparat amb la mar de castellanismes que hi podem trobar (no vull «*seguir-me» rovellant per «continuar-me»; no té «*masses» coses clares per «gaires»). Els **Lax'n'busto**, acurats lletristes, tenen no ja castellanismes evidents («*algo» hauré de fer), sinó d'altres de latents, que no es veuen, i que entren més fàcilment: «i ara no els hi puc parlar

*doncs me la vaig a papejar». Aquest «doncs» hauria de ser «puix», i no pas una traducció directa de «pues».

Una cosa, és clar, és que trobem certs col·loquialismes, com ara, en l'exemple anterior, «els hi»; o que **Els pets** diguin «com més et *coneixo molt més m'agrada el teu gos»; que **Sopa de Cabra** escrigui «mentres» per «mentre»; o que els **Sangtraït** diguin «tindre» per «tenir». Tot això precisa una certa permissivitat, car tots els cantants de tot el món agafen, de vegades, usos lingüístics no contemplats per llur normativa. Però no podem estar-nos quiets en veure com la nostra llengua és objecte de destrossa amb casos com ara, per exemple, anglicismes del tipus «no m'agrada que me'ls toquin mentres *estic dormint» (**Sopa de Cabra**) o castellanismes com «Aquí s'acaba el que es donava» (**Albert Pla**), traducció literal d'«aquí se acaba lo que se daba».

Totes aquestes construccions perjudiquen de manera molt corrosiva la nostra llengua, i si bé és bo que el jovent senti la seva música en català, aquest català cal que no sigui castellanitzat. Les administracions haurien d'oferir més serveis als qui canten (assessorament lingüístic, ajut a l'hora d'editar les lletres en una casa discogràfica, etcètera), i aquests mateixos haurien de veure una mica més clar que cantar en un català amarat de faltes pot ser més metzinós que cantar directament en espanyol.

El concert s'ha acabat. La pista és buida de gent però plena de gots de plàstic i d'escombraries. Potser hi haurà algú que pensarà que la nostra llengua es revifa, però no s'adona que, d'amagat, el català va podrint-se de soca-rel i va perdent aquella identitat que tenia. A poc a poc, la nostra llengua es va morint en una lenta però criminal agonia. És realment trist.